

Idégrundlag for Den Kritiske Pædagogiske Højskole

Vores ønske om at skabe en kritisk pædagogisk højskole, udspringer af en bekymring over tidens tendenser til øget markedstænkning, målstyring og kontrol af velfærdsprofessionernes arbejde og uddannelser. Vi mener, at denne samfundsudvikling er umyndiggørende. På arbejdspladser og i studiemiljøer, har kritikken trange kår. Et internationalt effektivitets- og vækstparadigme har gjort det meget vanskeligt at ændre de velfærdsprofessionelles uddannelses- og arbejdsvilkår indefra. I lyset heraf mener vi, at det er nødvendigt, at vi sammen skaber det kritiske, frie rum, der er forudsætningen for et levende demokratisk samfund. Der er brug for alternativer hvor fællesskab, tillid og kreativitet er i fokus.

Vi ser højskolen som en politisk institution, der kan deltage i samfundsdebatten med en kritisk røst i handling og ord. Vores mål er at samle alle kritiske stemmer, så vi sammen kan skabe en højskole, der kan danne platform for forandring af samfundet.

Pædagogik

Vi ønsker en kritisk *pædagogisk* højskole, der forholder sig til problemstillinger med relevans for det pædagogiske felt. Pædagogik er et spørgsmål om dannelse – et spørgsmål om hvilke værdier, mennesker og samfund vi ønsker at forme. Vi tror ikke på, at der findes én universel pædagogik, men ej heller på, at alt er lige godt eller lige gyldigt. Pædagogikken må derfor vurderes i den kontekst den finder sted og bygge på et kritisk fundament.

Vi afviser kvantitativ målstyring. Når mennesker bliver målt og vejjet, bliver de gjort til objekter, og vi mener grundlæggende at mennesker har ret til at kunne agere som frie og lige subjekter. På højskolen ønsker vi en tilgang til pædagogik, der tager udgangspunkt i menneskers konkrete erfaringer og tilbyder alle muligheden for ligeværdig deltagelse. Menneskene på - og omkring højskolen skal engageres og opleve medbestemmelse i dagligdagen. Vi ønsker, at højskolen skal befordre en kritisk reflekterende og eksperimenterende tilgang til pædagogikken.

Kritisk dannelse

For os betyder kritik, kunsten at bedømme, og skal forstås som en stræben efter forandring af uacceptable forhold i verden. En kritik retter sig mod noget, og henviser til en mulighed til et ikke udfoldet potentiale. Derfor er kritikken afgørende for at skabe en bedre verden. Det at være kritisk er ikke en selvfølge, men i høj grad noget vi dannes til. Vi ser det som en opgave at frigøre mennesker, ved i fællesskab at klargøre de strukturer og mekanismer, der virker undertrykkende. For os er dannelsen til kritisk tænkning og handlen en væsentlig del af en dannelsesproces, og bliver skabt mellem mennesket i lydhøre, ligeværdige og involverende samskabelsesprocesser. Gennem dannelsesprocessen skabes muligheden for, at mennesket bliver bevidstgjort om det omkringliggende samfund og dets egen position i samme.

Vi ønsker at skabe de bedste betingelser for dannelsen til myndige mennesker, som er solidariske og i stand til at deltage aktivt i fællesskaber og demokratiske processer. Dette vil vi gøre på baggrund af eksperimenterende virksomhed, som er procesorienteret og skabt af aktivt samspil mellem deltagere og det materiale der arbejdes med.

Nærværende og direkte demokrati

For Den Kritiske Pædagogiske Højskole er demokrati ikke udelukkende det at stemme. Demokrati er noget vi udøver aktivt, i samspil med andre mennesker. Mennesker er ligeværdige og bør derfor have lige ret til at deltage i beslutningsprocesser, der påvirker hverdagen og livet. Den Kritiske Pædagogiske Højskole skal bygge på nærværende og direkte demokrati og afspejle sig i den organisering og struktur, som rammesætter både projektet omkring, og livet på højskolen. Det er gennem dialog og solidaritet, at vi skaber de bedste vilkår for menneskelig dannelse og en givende hverdag. Ud fra den forståelse, at alle mennesker er forskellige, vil Den Kritiske Pædagogiske Højskole være dynamisk og tage udgangspunkt i de mennesker, som er en del af både projektet og hverdagen.

Erfaringsfællesskaber

På højskolen er dannelse en social og konkret proces, hvor man dannes af og med hinanden. Vi ønsker, at højskolen udgøres af handlingsorienterede fællesskaber, der baserer sig på de erfaringer vi bringer med os og tilegner os undervejs i dannelsesprocesserne. Vi anser æstetikken for at være et vigtigt element i disse processer. Erfaring er sansninger, og vi tror på, at direkte samspil med verden kan virke frigørende. Når vi udfolder os gennem æstetiske udtryksformer, manifesterer vi os selv og dannes som individer og fællesskab. Vi mener således, at æstetiske erfaringsfællesskaber styrker mennesker til at handle selvstændigt og deltage i demokratiske processer.

Æstetik

Det æstetiske er en vej til erkendelse, som gennem oplevelse inddrager erfaring, følelse, sansning og handling.

Vi ønsker at understøtte kritisk dannelse, og derfor må æstetiske læreprocesser have en undersøgende og kritisk tilgang til det tema eller emne, som vi i fællesskab beskæftiger os med. Vi skal turde at bevæge os på usikker grund, hvor vi udfordrer eksisterende rammer, strukturer og normer.

Samarbejde og proces

På nuværende tidspunkt er højskoleprojektet stadig under udvikling og kan antage mange former. Vi håber, at vi sammen kan skabe en proces, der afspejler det idégrundlag, der her er blevet præsenteret. Vi ønsker, at samarbejde bredt og der er brug for alle individer, institutioner og organisationer, der kan stå inde for dette grundlag, for at gøre idéen til virkelighed.

